

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 434. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992356897760/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Mystik. De Troende sporer Hostien i en uhyre Afstand. «For at begynde med det Helligste,» siger Görres, «saa har Alle, der er naaede ind paa det højere aandige Livs Omraade, kunnet fornemme Hostien i en uhyre Afstand.» En Mængde Eksempler anføres herpaa, og man ser af Fortalen, at alle de Kendisgeringer, der anføres, for det Første er bekræftede af Vidner uden Tal, dernæst af de uforkasteligste, som tænkes kan, enten af Gejstlige eller af de frommeste Lægfolk; for det Tredje har disse Vidner været i den gunstigste Stilling til at kunne se og vidne. Saa erfarer vi da ikke blot, hvorledes den Hellige finder Hostien, hvor den saa end er gemt, men hvorledes Hostien føler en Tiltrækning til de Fromme, saa den springer fra Præsten ind i deres Mund. Ja undertiden føler Præsten, at den voldsomt rives ud af hans Hænder, tiltrukken som Jernet af Magneten, og omvendt tiltrækkes den Fromme af de hellige Genstande og føres gennem Luften til dem.

Intetsteds er det dog i Kleist's Drama mærkværdigere at se Mystiken bemægtige sig et aldeles hedensk, tilmed meget letfærdigt, Stof, end i hans *Amphitryon*, en Bearbejdelse af Molières bekendte Lystspil. Det ikke let behandlelige Æmne var jo dette: I Amfitryons Skikkelse og under hans Fraværelse besøger Zeus hans Hustru Alkmene, der antager Guden for sin Husbond. Den virkelige Amfitryon kommer hjem, og nu opstaar en Række komiske Forvekslinger og pudsige Misforstaaelser mellem den rette og den falske Ægteemand, den rette Slave Sosias og Merkur som Sosias, indtil den virkelige Sammenhæng opklares, og Amfitryon træstes med, at et Svogerskab med Jupiter ikke indeholder noget Vanærende, en Moral, som det maatte ligge i Ludvig den Fjortendes Interesse at beskytte og udbrede:

Mit Navn, som tilbedt paa alle Læber har hjemme,
dover al mulig Larm og al tænkelig Spot.
En Deling med Verdensaltets Drot
har intetsomhelst, der kan beskæmme.

Paa ægte fransk Manér er Stykkets Hovedpunkt opfattet som et Sammenstød mellem Ægteemand og Elsker, og da Alkmene angriber Jupiter for de haarde Ord, som han (∴ Amfitryon) har sagt hende, svarer Guden ved at dække sig bag denne fine Begrebsadskillelse: